

UKRAYNA ÜLKE RAPORU

Hazırlayan: Halilcan YILMAZ

Şubat 2023

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	156,42	199,72	-	-	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-3,8	3,4	-35,0	-	-	-	-
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	3 778	4 862	-	-	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,7	9,4	20,6	-	-	-	-
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	3,3	-1,6	-	-	-	-	-
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	9,2	9,8	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	41,4	41,08	-	-	-	-	-

Kaynak: IMF

Ukrayna gelişmekte olan bir serbest piyasa ekonomisi olarak tanımlanmaktadır. Ukrayna diğer BDT ülkelerinde olduğu gibi ağır sanayiye dayalı bir ekonomi miras devralmıştır. Ülke ekonomisinin yeniden yapılandırılmasında ve reformlarda gecikmeler olmuş, özelleştirme ve yabancı sermaye girişi diğer BDT ülkelerine göre yavaş gelişmiştir.

Çelik gibi emtia fiyatlarına ve dış finansmana bağımlı bir ekonomik yapıya sahip olan Ukrayna, küresel ekonomik ve mali krizden en fazla etkilenen ülkelerden biri olmuştur.

2013-2014 döneminde Rusya ile yaşanan ikili siyasi sorunlar ve diğer iç siyasi sorunlardan olumsuz etkilenen ekonomi, 2014 yılında %6,5 ve 2015 yılında %9,7 küçülmüştür. Sonraki yıllarda küçük çaplı büyüme rakamları ortaya koyan Ukrayna ekonomisi, 2020 yılında dünya genelinde yaşanan COVID-19 pandemisine de bağlı olarak %3,8 oranında daralma yaşamıştır. Ukrayna ekonomisi 2021 yılında %3,4 oranında büyümüşse de, Rusya'yla yaşanan savaşın etkisiyle ekonominin 2022 yılında %35 oranında daralacağı tahmin edilmektedir.

Ülkenin doğusundaki Luhansk ve Donetsk bölgelerindeki çatışmalar birer sanayi bölgesi olan Ukrayna'nın doğusundaki kesimlerde ciddi ekonomik sorunlar ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, ekonomisinin %3'lük bölümünü oluşturan Kırım'ın Rusya'ya katılması sonrasında AB'nin bu dönemde Rusya'ya uygulamaya başladığı yaptırımlar da Ukrayna'nın dış talebinde önemli sorunlar yaratmış, Rusya ile yaşanan çatışmalar ülkenin en önemli ticari partneriyle ilişkilerini çok düşük seviyelere indirmiştir. Ukrayna'yla Rusya arasında 2022 yılının Şubat ayında başlayan sıcak çatışma/savaş, hem Ukrayna'nın hem batılı ülkelerin Rusya'yla ticari ilişkilerini kopma noktasına getirmiş, başta bölge ülkeleri olmak üzere, tüm dünyada ciddi ekonomik sıkıntılara yol açmıştır.

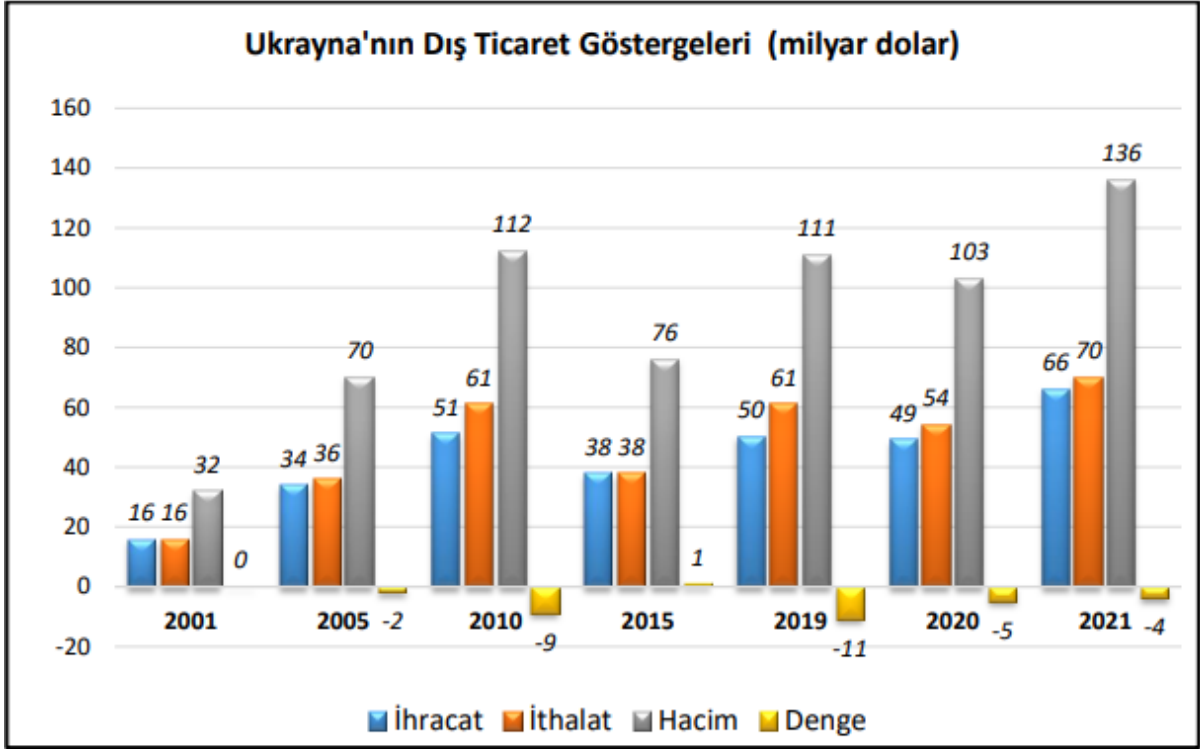
Ülkenin IMF ile ilişkileri ise olumlu seyretmektedir. 2019 yılında da üç yıllık bir dönem için 5,5 milyar dolar tutarında yeni bir stand-by anlaşması imzalanmıştır.

Ukrayna ekonomisinde verimliliğin artırılması, haksız rekabetin önlenmesinin geliştirilmesi, kamusal faaliyetlerde şeffaflık ve özelleştirme iş/finans dünyasının başlıca beklentileri arasındadır.

IMF verilerine göre GSYİH, 2019 yılında cari fiyatlara göre 153,9 milyar dolar, 2020'de 156,42 milyar dolar ve 2021'de 199,72 milyar dolar olarak kaydedilmişse de, ülkede yaşanan savaş nedeniyle 2022 yılı ve sonrası için herhangi bir tahmin yapılamamaktadır. Cari fiyatlarla 2019 yılında 3.690 ABD doları, 2020 yılında 3.778 ABD doları olan kişi başına düşen milli gelir, 2021 yılında 4.862 ABD dolarına yükselmiştir.

2020 yılında %2,7 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranı 2021 yılında %9,4 olarak kaydedilmiştir. 2022 yılı için gerçekleşmesi beklenen yıllık enflasyon oranı %20,6'dır. Cari ödemeler dengesinin GSYİH'ye oranı 2020 yılında %3,3 oranında fazla, 2021 yılında ise %1,1 oranında açık vermiştir

Ukrayna Dış Ticaret Göstergeleri

2021 yılı rakamları değerlendirildiğinde Ukrayna'nın toplam dış ticaret hacminin 136 milyar dolara ulaştığı görülmektedir. Buna göre Ukrayna'nın ihracatı 2021 yılında 65,9 milyar dolar, ithalatı ise 69,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

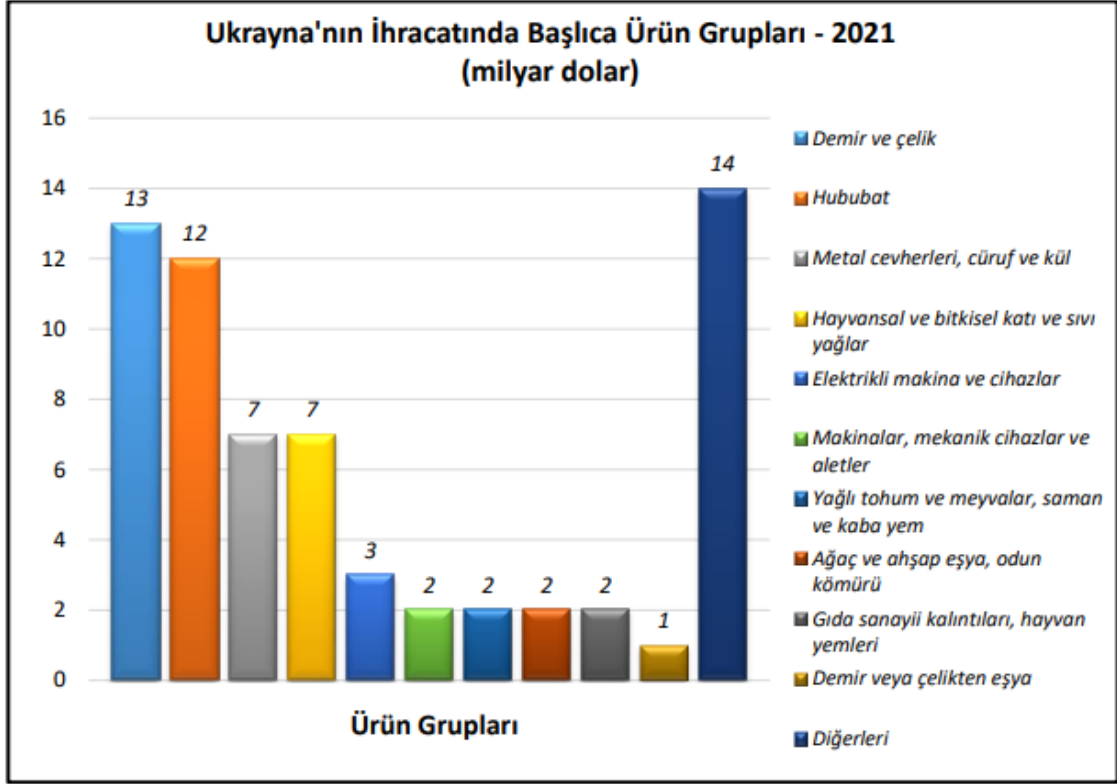
2021 yılında 65,9 milyar dolarlık (%33,4 artış) ihracatla dünyada 48. sırada olan Ukrayna'nın ihracat yaptığı başlıca ülkeler: Çin (%12,1), Polonya (%7,6) ve Türkiye'dir (%6,1).

Ülkenin 2021 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler: Demir cevheri (%10,3) bitkisel yağlar (%9,6) ve mısırdır (%8,9).

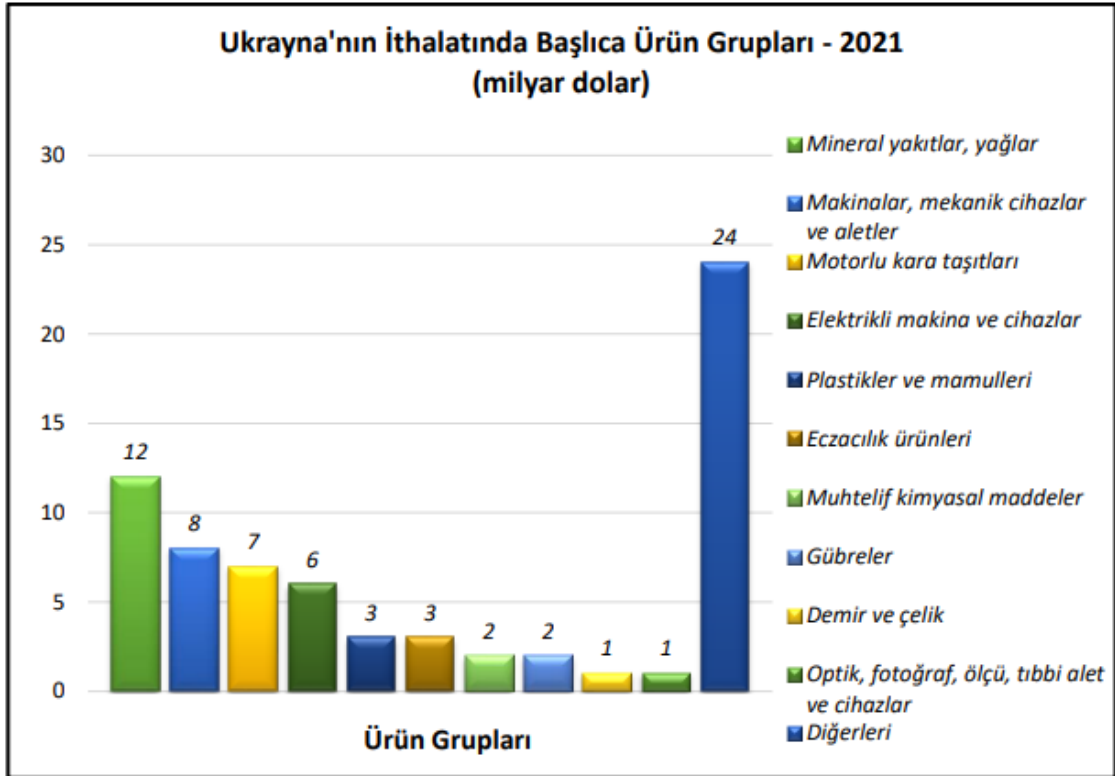
2021 yılında 69,9 milyar dolarlık (%29,6 artış) ithalatla dünyada 49. sırada yer alan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler arasında: Çin %15,2 ile 1. sırada, Almanya %8,7 ile 2. sırada ve Rusya %8,4 ile 3. sırada, Türkiye %4,5 ile 7. sırada yer almaktadır.

2021 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise: İşlenmiş petrol ürünleri (%7,8), otomobiller (%6,3), ve petrol gazlarıdır (%4,2).

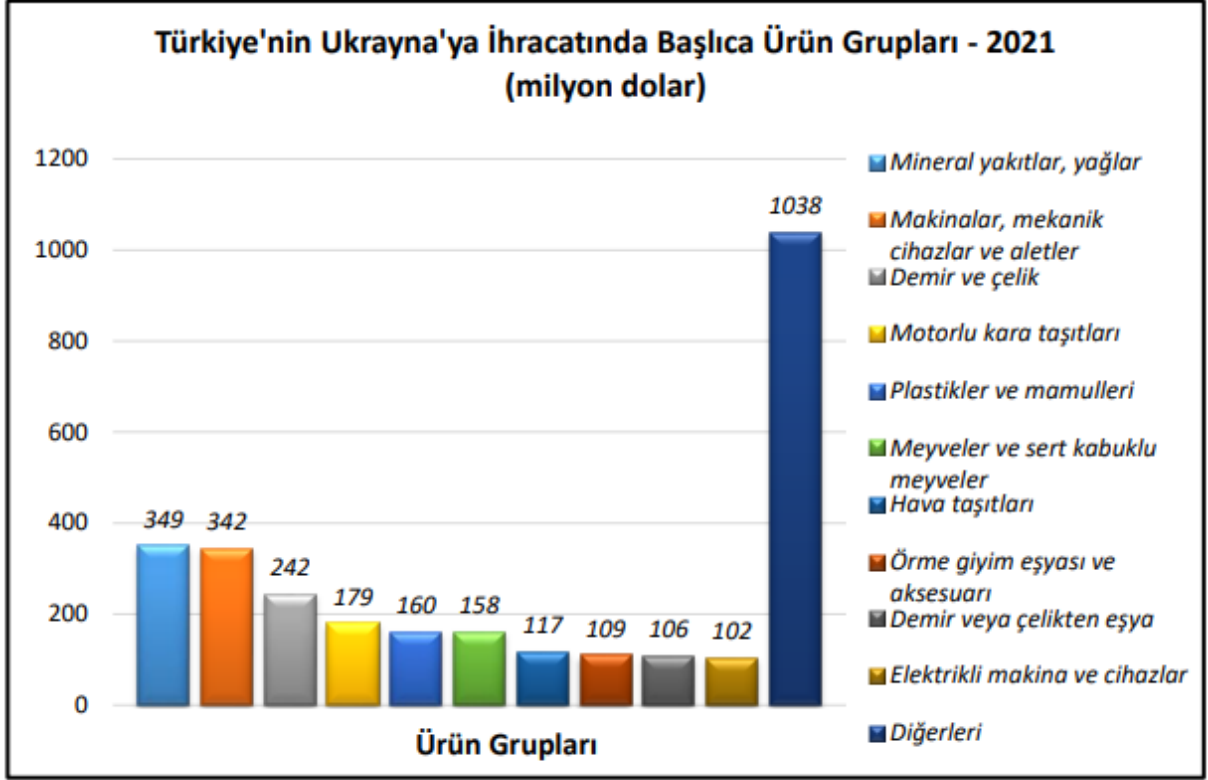
Ukrayna'nın Sektörlere Göre İhracatı

Ukrayna'nın Sektörlere Göre İthalatı

Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatı

Ülke Demir Sektörü İthalatında En Fazla Payı Olan 5 Ülke

Birim: 1000\$

İhracatçı Ülkeler	İthalat Değeri 2017	İthalat Değeri 2018	İthalat Değeri 2019	İthalat Değeri 2020	İthalat Değeri 2021
Dünya	2.609.474,00	3.099.296,00	3.114.743,00	2.558.924,00	3.538.560,00
Çin	465.542,00	625.798,00	572.981,00	506.570,00	703.606,00
Rusya	591.757,00	699.365,00	588.644,00	407.718,00	614.592,00
Polonya	213.250,00	259.201,00	317.414,00	308.556,00	382.155,00
Türkiye	106.311,00	165.881,00	333.636,00	237.162,00	348.547,00
Almanya	169.406,00	200.938,00	190.160,00	158.787,00	197.723,00

Türkiye'nin Ukrayna'ya Demir Sektörü İhracatları

GRUPAD	2020		2021		2022		
	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar (kg)	Değer (\$)	Miktar (kg)	Değer (\$)	Değişim%
KAPLANMIŞ ÜRÜNLER	80.480.306	54.742.587	84.202.538	106.300.984	63.826.330	73.744.983	-30,6
SICAK HADDE MAMULLERİ	16.016.254	7.633.207	3.391.635	3.442.498	37.685.123	31.491.818	814,8
PROFİLLER	27.833.532	16.061.292	33.823.185	25.269.096	36.489.040	28.917.073	14,4
DİĞER METALLER VE EŞYA	6.033.975	22.116.651	6.289.772	25.471.803	3.627.797	21.653.045	-15,0
ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	6.812.654	24.060.118	7.340.663	28.828.142	3.368.793	15.542.239	-46,1
ÇUBUKLAR	20.587.130	10.130.939	74.519.881	52.654.273	19.760.105	14.978.376	-71,6
SOĞUK HADDE MAMULLERİ	22.206.291	11.806.041	5.027.916	5.356.621	9.546.053	9.418.342	75,8
BORULAR	9.391.671	7.203.758	14.704.221	18.097.322	9.532.110	9.200.186	-49,2
PASLANMAZ ÇELİK ÜRÜNLERİ	1.576.286	3.599.791	1.988.437	7.147.027	2.858.064	9.189.446	28,6
BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	654.408	4.282.446	229.961	2.517.518	618.689	6.092.145	142,0
İNŞAAT AKSAMI	17.043.690	30.918.893	12.126.869	23.999.208	2.560.921	5.630.584	-76,5
SOBALAR.MUTFAK SOBA VE OCAKLARI.BARBEKÜ. MANGAL.GAZ OCAKLARI VE AKSAMLARI	800.100	3.807.099	950.780	4.932.321	1.150.486	5.249.089	6,4
KAPLANMAMIŞ ÜRÜNLER	1.221.628	803.985	1.605.470	1.968.950	4.076.272	4.240.676	115,4
DİĞER EŞYA(ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR.KAFESLER. TEL SEPET.KUTU.MERDİVEN.BOBİN VB)	2.387.674	4.890.598	2.519.526	7.043.250	1.333.922	4.006.672	-43,1
YASSI ÜRÜNLER	5.735.183	3.603.871	7.655.560	9.116.167	2.381.789	3.766.134	-58,7
DEPO.SARNIÇ.VARİL.FIÇI.KÜV.VB.	1.124.937	2.334.645	565.090	1.624.234	998.826	3.513.900	116,3

UZUN ÜRÜNLER	1.833.586	1.522.786	3.533.741	4.024.576	2.249.602	2.996.461	-25,5
SOFRA VE MUTFAK EŞYASI	1.154.627	3.385.066	1.387.084	4.664.061	775.559	2.540.523	-45,5
VİDALAR. CİVATALAR. SOMUNLAR	1.414.328	4.082.468	1.517.585	4.812.708	947.675	2.350.135	-51,2
DİĞER DEMİR ÇELİKTE EŞYA	1.503.433	2.941.880	1.741.550	3.894.882	681.566	1.643.757	-57,8
SIKIŞTIRILMIŞ.SIVI GAZLAR İÇİN KAPLAR	878.692	1.516.956	675.115	1.817.311	401.149	1.206.350	-33,6
HURDA. GRANÜL. TOZLAR	10.648.405	12.674.661	13.062.870	24.198.223	547.740	1.144.751	-95,3
BORU BAĞLANTI PARÇALARI	522.502	1.200.226	683.993	1.847.671	312.890	843.354	-54,4
TELLER	913.262	683.634	1.127.992	1.190.342	298.288	332.971	-72,0
SAĞLIĞI KORUYUCU EŞYA (PASLANMAZ ÇELİKTE LAVABO.EVİYE VE KÜVETLER)	82.124	407.016	70.924	441.735	37.193	280.473	-36,5
PREFABRİK YAPILAR	111.245	179.465	36.200	69.200	89.250	260.001	275,7
DEMİR ÇELİKTE DİĞER DÖKME EŞYA (DÜZ KAPAKLAR.VALF KUTULARI.ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR)	432.323	1.255.269	440.784	1.164.537	74.988	144.825	-87,6
FİLMAŞİN	70.200	43.283	3.254.171	2.736.622	88.960	101.591	-96,3
YARI MAMULLER	708	2.500	0	0	237	1.021	-
TOPLAM	239.471.153	237.891.130	284.473.514	374.631.281	206.319.416	260.480.921	-30,5

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi Demir sektöründe Ukrayna'ya yapılan ihracatın çoğu Kaplanmış ürünler, Sıcak Hadde Mamulleri ve Profillerden oluşmaktadır. 2022 yılı Demir Sektörü toplam ihracatımız 260 milyon 480 bin 921 dolar olarak gerçekleşmiştir. Genele bakıldığında Ukrayna'ya olan ihracatımızda savaş nedeniyle %30,5 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. Savaş sonrasında bu gerilemenin düzelmesi beklenmektedir.

OAİB'den Ülkeye Yapılan İhracat

GRUPAD	2021 YILLIK KG	2021 YILLIK USD	2022 YILLIK KG	2022 YILLIK USD
BORULAR	1.121.339	1.383.402	4.330.218	3.978.392
DEMİR VE ÇELİK	512.655	848.559	2.139.403	2.601.082
DİĞER METALLER VE EŞYA	353.716	2.516.219	334.555	2.496.768
İNŞAAT AKSAMI	5.408.182	9.781.092	566.539	1.200.349
ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	372.067	2.274.607	127.001	830.016
DİĞER EŞYA(ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR.KAFESLER. TEL SEPET.KUTU.MERDİVEN.BOBİN VB)	371.170	965.601	269.554	754.012
SOFRA VE MUTFAK EŞYASI	636.192	1.569.926	254.815	712.299
SICAK HADDE MAMULLERİ	0	0	833.686	670.372
YASSI ÜRÜNLER	0	0	106.920	559.763
VİDALAR. CİVATALAR. SOMUNLAR	542.344	1.310.629	296.470	523.995
PROFİLLER	25.880	47.964	548.811	501.406
UZUN ÜRÜNLER	393.272	506.832	205.964	307.375
KAPLANMIŞ ÜRÜNLER	5.058	22.331	179.296	268.195
SIKIŞTIRILMIŞ.SIVI GAZLAR İÇİN KAPLAR	378.066	880.020	107.022	267.411
DİĞER DEMİR ÇELİKTE EŞYA	116.950	397.423	99.928	237.893
DEPO.SARNIÇ.VARİL.FIÇI.KÜV.VB.	104.366	293.519	69.435	225.064
ÇUBUKLAR	0	0	245.821	199.659
SOBALAR.MUTFAK SOBA VE OCAKLARI.BARBEKÜ. MANGAL.GAZ OCAKLARI VE AKSAMLARI	35.342	210.718	25.662	149.868
PASLANMAZ ÇELİK ÜRÜNLERİ	40.051	181.859	16.028	88.216
BORU BAĞLANTI PARÇALARI	6.175	85.770	14.030	32.002
BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	2.344	73.997	8.152	18.077
KAPLANMAMIŞ ÜRÜNLER	43.594	82.898	1.877	4.601
SAĞLIĞI KORUYUCU EŞYA(PASLANMAZ ÇELİKTE LAVABO.EVİYE VE KÜVETLER)	1.172	17.588	229	3.983
TELLER	4.000	5.660	1.000	1.495
DEMİR ÇELİKTE DİĞER DÖKME EŞYA(DÜZ KAPAKLAR.VALF KUTULARI.ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR)	9	76	57	134
SOĞUK HADDE MAMULLERİ	800	1.014	0	0
TOPLAM	10.474.744	23.457.706	10.782.476	16.632.428

OAİB'den ülkeye yapılan ihracat incelendiğinde en çok ihracat yapılan mal grubunun Borular grubu olduğu görülmüştür.